

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У УЖИЦУ

Гж 177/14
27.02.2014. год.
У ж и ц е
НМ

АДВОКАТСКА КАНЦЕЛАРИЈА

Бр _____
06 MAR 2014

Курмазовић И Милисав - Ужичац

XIII

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У УЖИЦУ, у сву састављеном од судија: Раденка Зечевића председника већа, Радмиле Рајић и Драгане Мићуновић, чланова већа, у правној ствари тужиоца Милојке Ракић из Ужица, ул. Учитељска бр. 30, кога заступа пуномоћник адвокат Милисав Курмазовић, из Ужица против туженог Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Србије, Филијала Ужице, коју заступа пуномоћник дипл.правник Мирка Мићић, из Ужица, ради накнаде штете, вредност спора 135.182,25 динара, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Ужичу ИП бр. 186/13 од 05.02.2014. године, у нејавној седници већа одржаној дана 27.02.2014. године, допео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Ужичу ИП бр. 186/13 од 05.02.2014. године, у изреци под I и III, а жалба туженог одбија као НЕОСНОВАНА.

Образложење

Побијањом пресудом изреком под I обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете због мање исплаћене пензије за период 1.01.2010. године -31.12.2012. године плати износ од 84.785,41 динара са законском затезном каматом на појединачне износе како је то наведено у овом делу изреке, а све у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде. Ставом II изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца као неоснован у делу којим је тражио да се тужени обавезе да му на име накнаде штете због мање исплаћене пензије за период 1.08.2008. године до 31.12.2009. године плати износ од 50.397,09 динара са законском затезном каматом на појединачне износе како је то наведено у овом делу изреке. Ставом III обавезан је тужени да тужиоцу плати трошкове поступка у износу од 63.913,00 динара у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени побијајући је у ставу I и III због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права са предлогом да се преиначи у побијањом делу и одбије тужбени захтев тужиоца као неоснован.

Тужилац је изјавио одговор на жалбу предлажући да се жалба одбије као неоснована, а првостепена пресуда потврди.

Испитујући првостепену пресуду у побијањом делу, наводе жалбе и одговора на жалбу, као и све списе предмета у складу са овлашћењима из члана 386. ЗПП а у вези члана 479. ЗПП, Виши суд је нашао:

Жалба није основана.

Првостепена пресуда у побијаном делу није захваћена битним повредама одредби парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9. ЗПП на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности, бити повредама на које се жалбом указује.

На основу изведених доказа првостепени суд је утврдио да је тужилац корисник породичне пензије коју је остварио код Фонда за социјално осигурање војних осигураника, а коју сада остварује код овде туженог по основу Уредбе о обиму и начину преузимања имовине обавеза и запослених од Фонда за социјално осигурање војних осигураника од 15.12.2011. године. У складу са чл. 75 Закона о изменама и допунама закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС“, бр. 85/05) тужени је донео решење о ванредном усклађивању пензија број 181-431/08 од 25.01.2008. године којим су усклађене – увећане пензије, вредност општег бода, новчане накнаде за телесно оштећење и помоћ и негу и новчане накнаде по основу инвалидности из члана 224. Закона о пензијском и инвалидском осигурању од 1.01.2008. године за 11,06% и одлучено да се тако усклађене пензије исплаћују од 1.01.2008. године. Тужиоцу у периоду од 1.01.2008. године па до 31.12.2012. године није исплаћивана пензија по основу овог ванредног усклађивања. У периоду од три године пре подношења тужбе у овом спору 1.1.2010-31.12.2012. године, за који првостепени суд правилно оцењује да захтев тужиоца по утуженом основу, а у смислу члана 372 став 1 ЗОО, није застарело, тужиоцу је због не обрачунавања увећања пензије у наведеном проценту мање исплаћен износ од 84.785,41 динара.

На овако утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право правилно одлучивши да је тужени дужан да исплати тужиоцу наведени износ мање исплаћене пензије-84.785,41 динара. Правилно је првостепени суд оценио и да је сваки месечно мање исплаћен износ пензије доспео за исплату даном када је неусклађена пензија исплаћивана, од када тужиоцу припада и затезна камата на мање исплаћене износе, сходно члану 277. и 324. ЗОО, па се жалбом неосновано истиче да камата тужиоцу, евентуално припада, од дана подношења тужбе, у смислу члана 279 став 3 ЗОО.

За донету одлуку првостепени суд је дао јасне и правилне разлоге:

Наиме, чланом 261. Закона о војсци Југославије („Сл. лист СРЈ“, бр. 43/94, 28/96, 44/97, 3/02 и 37/02 и Сл. лист СЦГ, бр. 7/05 и 44/05) било је прописано да се пензије усклађују у односу на плате професионалних војника и да прописе о усклађивању пензија на основу овог члана доноси савезни министар за одбрану. Овај члан престао је да важи на основу члана 197. став 2. Закона о војсци Србије, који је ступио на снагу 1. јануара 2008. године. Чланом 193 Закона о војсци Србије, прописано је да усклађивање износа пензија војних осигураника остварени до дана ступања на снагу овог закона као и пензија остварених по ступању на снагу Закона, врши се по динамици и на начин потврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Како је корисницима пензија код туженог пензија од 1.01.2008. године ванредно усклађена-увећана за 11,06%, у складу са чланом 73 и 75 Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС“, бр. 85/05), а корисницима пензија код Фонда СОВО, па и овде тужиоцу, није и поред постојања обавезе, утврђене наведеним одредбама Закона о војсци Србије, да се војним осигураницима усклађује пензија по динамици и на начин потврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање то тужилац основано у овом спору потражује на овај начин причињену му материјалну штету у досуђеном износу. При

томе првостепени суд правилно оцењује да је тужени Републички фонд ПИО пасивно легитимисан у овом спору као правни следбеник Фонда СОВО.

Овакав правни став заузет је и у пракси Уставног суда у поступцима по уставним жалбама у вези права војних осигураника на вапредно усклађивање пензија (Уж 2666/2011 од 22.06.2012. године, Уж. 5287/2011 од 19.12.2012. године), и то: „пензије војних осигураника од 1. јануара 2008. године усклађују се по динамици и на начин утврђен закопом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање, те је Закон о пензијском и инвалидском осигурању једини општи акт на основу кога се тим корисницима могу вршити усклађивање пензије, па и предметно вапредно усклађивање од 11,06%...“.

У изнетом смислу неосновани су наводи жалбе којом се истиче да је првостепени суд погрешно применио материјално право и то одредбе члана 193. Закона о војсци Србије и члана 2. Уредбе о начину остваривања престанка права на пензијско и инвалидско осигурање војних осигураника.

Неосновани су наводи жалбе туженог да је првостепени суд погрешно применио одредбу члана 75. Закона о изменама и допунама закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС“, бр. 85/05) и да војне пензије као засебан систем нису испуњавале услове за вапредно повећање сходно наведеном пропису. Ово из разлога што је Уставни суд у већ наведеним одлукама заузео став да је чланом 73. Закона о изменама и допунама закона о пензијском и инвалидском осигурању из 2005. године, изузетно од члана 21. тог Закона, предвиђено вапредно усклађивање пензија за 2006, 2007 и 2008. годину, од 1. јануара текуће године, под условима на начин и у висини прописаној чланом 75. став 1. истог Закона и да су пензије и друга примања војних осигураника морала бити усклађена по истој динамици и по службеној дужности.

Супротно жалбеним наводима туженог правилан је закључак првостепеног суда да су одлуке Уставног суда коначне, извршне и правно обавезујуће (члан 166. став 2. Устава Републике Србије) и да је свако дужан да поштује и извршава одлуке Уставног суда (члан 171. став 1. Устава). Одлуке Уставног суда се не могу доводити у питање од стране других судова у Републици Србији, како то наводи тужени у жалби. На овај начин обезбђено је остваривање права на правично суђење као уставно и конвенционо право гарантовано одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије и члана 6. Европске конвенције о људским правима на које се тужени у жалби позива.

Цењени су и остали наводи жалбе, али су без утицаја на другачију одлуку, а како је правилна и одлука о трошковима поступка одлучено је као у изреци ове пресуде, сходно члану 390. ЗПП.

Председник већа-судија,
Радмила Рајаћ, с.р.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОСНОВНИ СУД
17.186/13
05.02.2014
УЖИЦЕ
Наде Матић бр. 6

АДВОКАТСКА КАНЦЕЛАРИЈА

Бр
07 FEB 2014

Курмазовић И Милисав - Ужице

У ИМЕ НАРОДА

ОСНОВНИ СУД У УЖИЦУ, као парнични, судија Видосава Даниловић, у правној ствари тужиље Милојке Ракић из Ужица ул. Љубише Веснић бр.9/2, коју заступа пуномоћник Милисав Курмазовић, адвокат из Ужица, против туженика Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање Београд, Филијала Ужице, кога заступа пуномоћник Мирка Мићић, дипломирани правник из Ужица, ради накнаде штете, вредност спора 135.182,25 динара, по одржаној главној расправи дана 28.01.2014.године у присуству пуномоћника странака дана 05.02.2014.године, донео је истога дана у одсуству странака објавио

ПРЕСУДУ

I ОБАВЕЗУЈЕ СЕ туженик Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање Београд, Филијала Ужице, да тужиљи Милојки Ракић на име накнаде штете због мање исплаћене пензије за период 01.01.2010.године - 31.12.2012.године плати износ од 84.785,41 динара са законском затезном каматом и то:

- за јануар 2010. год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.02.2010.године
- за фебруар 2010.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.03.2010.године
- за март 2010.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.04.2010.године
- за април 2010.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.05.2010.године
- за мај 2010.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.06.2010.године
- за јун 2010.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.07.2010.године
- за јул 2010.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.08.2010.године
- за август 2010.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.09.2010.године
- за септембар 2010.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.10.2010.године
- за октобар 2010.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.11.2010.године
- за новембар 2010.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.12.2010.године
- за децембар 2010.год.износ од 2.264,00 динара почев од 20.01.2011.године
- за јануар 2011.год.износ од 2.264,00 динара почев од 20.02.2011.године
- за фебруар 2011.год.износ од 2.264,00 динара почев од 20.03.2011.године
- за март 2011.год. износ од 2.264,00 динара почев од 20.04.2011.године
- за април 2011.год. износ од 2.388,13 динара почев од 20.05.2011.године
- за мај 2011.год. износ од 2.388,13 динара почев од 20.06.2011.године
- за јун 2011.год.износ од 2.388,13 динара почев од 20.07.2011.године

- за јул 2011.год.износ од 2.388,13 динара почев од 20.08.2011.године
- за август 2011.год.износ од 2.388,13 динара почев од 20.09.2011.године
- за септембар 2011.год.износ од 2.388,13 динара почев од 20.10.2011.године
- за октобар 2011.год.износ од 2.416,10 динара почев од 20.11.2011.године
- за новембар 2011.год.износ од 2.416,10 динара почев од 20.12.2011.године
- за децембар 2011.год.износ од 2.416,10 динара почев од 20.01.2012.године
- за јануар 2012.год.износ од 2.416,10 динара почев од 20.02.2012.године,
- за фебруар 2012.год.износ од 2.416,10 динара почев од 20.03.2012.године
- за март 2012.год.износ од 2.416,10 динара почев од 20.04.2012.године
- за април 2012.год.износ од 2.500,01 динара почев од 20.05.2012.године
- за мај 2012.год.износ од 2.500,01 динара почев од 20.06.2012.године
- за јун 2012.год.износ од 2.500,01 динара почев од 20.07.2012.године
- за јул 2012.год.износ од 2.500,01 динара почев од 20.08.2012.године
- за август 2012.год.износ од 2.500,01 динара почев од 20.09.2012.године
- за септембар 2012.год.износ од 2.500,01 динара почев од 20.10.2012.године
- за октобар 2012.год.износ од 2.500,01 динара почев од 20.11.2012.године
- за новембар 2012.год.износ од 2.500,01 динара почев од 20.12.2012.године
- за децембар 2012.год.износ од 2.500,01 динара почев од 20.01.2013.године

Све до коначне исплате у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

II ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе туженик да јој на име накнаде штете због мање исплаћене пензије за период 01.08.2008.године до 31.12.2009.године плати износ од 50.397,09 динара са законском затезном каматом и то :

- за јануар 2008. год. износ од 1.818,19 динара почев од 20.02.2008.године
- за фебруар 2008.год. износ од 1.818,19 динара почев од 20.03.2008.године
- за март 2008.год. износ од 1.818,19 динара почев од 20.04.2008.године
- за април 2008.год. износ од 1.944,07 динара почев од 20.05.2008.године
- за мај 2008.год. износ од 1.944,07 динара почев од 20.06.2008.године
- за јун 2008.год. износ од 1.944,07 динара почев од 20.07.2008.године
- за јул 2008.год. износ од 1.944,07 динара почев од 20.08.2008.године
- за август 2008.год. износ од 1.944,07 динара почев од 20.09.2008.године
- за септембар 2008.год. износ од 1.944,07 динара почев од 20.10.2008.године
- за октобар 2008.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.11.2008.године
- за новембар 2008.год.износ од 2.218,54 динара почев од 20.12.2008.године
- за децембар 2008.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.01.2009.године
- за јануар 2009.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.02.2009.године
- за фебруар 2009.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.03.2009.године
- за март 2009.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.04.2009.године
- за април 2009.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.05.2009.године
- за мај 2009.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.06.2009.године
- за јун 2009.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.07.2009.године
- за јул 2009.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.08.2009.године
- за август 2009.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.09.2009.године
- за септембар 2009.год.износ од 2.218,54 динара почев од 20.10.2009.године
- за октобар 2009.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.11.2009.године
- за новембар 2009.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.12.2009.године
- за децембар 2009.год. износ од 2.218,54 динара почев од 20.01.2010.године.

III ОБАВЕЗУЈЕ СЕ туженик да тужиљи на име трошкова поступка плати износ од 63.913,00 динара у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Тужиља је у тужби и на расправи преко пуномоћника истакла да је војни осигураник, носилац породичне пензије иза смрти супруга, да је чл. 193 ст.1 Закона о Војсци Србије прописано да усклађивање износа пензија војних осигураника остварних до дана ступања на снагу овог закона као и пензија остварних по ступању овог закона на снагу врши се по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање од 01.01.2008.године, када је престала да важи одредба чл.261 Закона о Војсци Југославије, да решењем о ванредном усклађивању пензија, вредности општег бода и новачних накнада 01 бр.181-431/08 од 25.01.2008.године су усклађене пензије у Републици Србији почев од 01.01.2008.године за 11,06% које је донето у складу са одредбама чл.21,73,75 и 77 Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, да тужени није извршио ово ванредно усклађивање пензија по наведеном решењу туженог па је тужиљи причинио штету незаконитим и неправилним радом, који проценат усклађивања од 11,06% се има применити на вредност бода од 9,40 динара. Предложио је да суд усвоји тужбени захтев како је прецизиран у поднеску од 11.03.2013.године. Тражила је и определила трошкове поступка.

Тужена преко пуномоћника је оспорила тужбени захтев тужиље јер на страни туженог не постоји одговорност за накнаду те штете јер није утврдио никакво право тужиоца на усклађивање пензије, нити му је то право ускратио па тиме није могао ни причинити штету, да је Законом о пензијско и инвалидском осигурању јасно утврђено када се врши ванредно усклађивање пензија односно када је просечна пензија корисника у осигурању запослених, исплаћена у предходној години мања од 60% од износа просечне зараде без пореза и доприноса на територији Републике Србије у предходној години те да се ванредно пензије усклађују да се износ просечне пензије за предходну годину доведе на ниво од 60% просечне зараде без пореза и доприноса запослених на територији републике у предходној години, да у периоду до 01.01.2012.године тужени није имао никакве ингеренције над фондом војних осигураника па није ни могао донети решење о усклађивању пензија од 11,06% за војне осигуранике, да је у току 2008.године правни предходник туженог доносио две одлуке о усклађивању пензија војним корисницима од 6,97% од 01.04.2008.године и повећање од 14,3% од 01.10.2008.године и у одлукама тада надлежног фонда не постоји одлука о спорном повећању од 11,6%. Истакао је и приговор застарелости потраживања тужиоца. Предложио је да суд одбије тужбени захтев тужиље. Тражио је и определио трошкове поступка.

Међу странкама није спорно да је тужиља војни осигураник и да прима породичну пензију по решењу туженог од 22.10.2007.године, да туженик тужиљи није извршио усклађивање пензије од 11,06% по решењу туженог 01 бр.181-431/08 од 25.01.2008.године за период 1.01.2008.године до 31.12.2008.године, да просечна месечна зарада без пореза и доприноса у 2007.години износила 27.759,00 динара и да је 60% од тог износа износи 16.655,40 динара, да просечна пензија у осигурању запослених у 2007.години износи 14.996,00 динара и била је на нивоу 54,02% од просечне зараде без пореза и

доприноса, да је просечна пензија корисника војних пензија у 2007.години износила 26.425,00 динара и била на нивоу 95,20% од просечне зараде осигураника запослених без пореза и доприноса, да је тужени усклађивао по решењу од 25.01.2008.године пензије цивлним осигураницима чија пензија прелази 60% од просечне зараде у РС за 2007.годину, да је просечна пензија тужиље у 2007.години износила 14.663,86 динара и била мања од 60% од просечне зараде без пореза и доприноса запослених у РС.

Спорно је да ли тужиља има право на усклађивање пензије по решењу туженог о1 бр.181-431/08 од 25.01.2008.године и висина тужбеног захтева тужиље.

Ради утврђивања спорних чињеница суд је извео доказе: прочитао решење Фонда за социјално осигурање војних осигураника ПП.бр.049901 УП-1 од 22.10.2007.године, решење туженог О1бр. 181-431/08 од 25.01.2008. године, одлуку бр.10506-3 од 20.03.2008. године и вештачење од стране вештака економске струке.

Оценом изведених доказа у смислу чл. 8 ЗПП суд је утврдио:

Решењем Фонда за социјално осигурање војних осигураника ПП.бр.049901 УП-1 од 22.10.2007.године тужиљи је усклађена породична пензија на 1616,347 бодова односно 70,0% породичне пензије умрлог почев од 01.08.2004.године према важећим елементима пензијског основа и на 1748,262 бодова, односно 70,0 % породичне од пензије умрлог почев од 01.10.2005.године према важећим елементима пензијског основа.

Из одлуке о усклађивању војних пензија за 2007. годину бр.10506-3 од 20.03.2008.године, коју је донео Министар одбране, одређено је да се њоме уређује начин годишњег усклађивања износа пензија војних осигураника остварених по Закону о Војсци Југославије, са пензијама одређеним за 2007.годину и да новчана вредност бода за обрачунавање пензија и других новчаних накнада корисник војних пензија од 01.01.2008.године износи 9,40 динара.

Из решења туженог о ванредном усклађивању пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од јануара 2008.године О1 бр.181-431/08 од 25.01.2008. године (објављено у "Сл.гласнику РС" бр.20 од 19.02.2008.године) утврђено је да је овим решењем одређено да се њиме усклађују пензије, вредност општег бода, новчане накнаде за телесно оштећење, помоћ и негу и новчане накнаде по основу инвалидности из чл.224 Закона о пензијском и инвалидском осигурању, од 01.01.2008.године за 11,06%. Према чл.7 овог решења исплата усклађене пензије и новчаних накнада по овом решењу вршиће се од 01.01.2008.године.

Вештачењем од стране вештака економске струке Мирка Вукомановић из Ужица утврђена је висина разлике између пензије коју је тужиља примила и висина пензије коју је тужиља требала да прими да је извршено ванредно усклађивање за 11,06% за период од 01.01.2008.године до 31.12.2012. године. Вештак је у обрачуну дао две варијанте обрачуна мање исплаћених пензија применивши у првој варијанти новчану вредност бода од 9,400 динара, као основ за обрачун пензије како је тражио тужилац а у другој

варијанти према новчаној вредности бода од 9,020 динара како је тражио тужени. Према првој варијанти висина разлике између пензије коју је тужила примила и висине пензије коју је тражала да прими да је извршено ванредно усклађивање за 11,06% за период 01.01.2008.године до 31.12.2012.године износи 135.334,71 динара. Према другој варијанти висина ове разлике за исти период износи 80.407,82 динара.

Према мишљењу вештака просечна пензија тужиле у 2007.години износила је 14.663,86 динара без пореза и доприноса и била је мања од 60% од просечне зараде запослених у РС у 2007.години без пореза и доприноса која износи 16.655,40 динара а према обавештењу Републичког завода за статистику бр.8 од 22.01.2008.године.

Суд је у целости прихватио налаз и мишљење вештака јер је дат по правилима струке, детаљно образложен а странке нису имале примедби.

Правно ценећи утврђено чињенично стање суд је одлучио као у изреци пресуде из следећих разлога:

У чл. 261. Закона о Војсци Југославије ("Сл.лист "бр.43/94,28/96, 44/99, 3/02, и 37/02 и " Сл.лист СЦГ " бр. 7/05 и 44/05) је било одређено да се пензије усклађују у односу на плате професионалних војника и да прописе о усклађивању пензија на основу овог члана доноси Савезни Министар за одбрану. Наведене законске одребе престале су да важе на основу одредбе чл.197 ст.2 Закона о Војсци Србије, који је ступио на снагу 01.01.2008.године.

У чл.193 Закона о Војсци Србије, прописано је да усклађивање износа пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог закона као и пензија остварених по ступању на снагу закона, врши се по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Одредбом чл. 21 ст.1 Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању (" Сл.гл.РС" бр.85/05), измењен је чл.80 Закона о пензијском и инвалидском осигурању, којим је уређен начин усклађивања пензија, па је одређено да се пензије од 01.априла и од 01.октобра текуће године усклађују, на основу статистичких података, са кретањем трошкова живота на територији Републике у предходних шест месеци. Одредбом чл.73 наведеног Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању предвиђено је да се за 2006, 2007 и 2008.годину пензије, изузетно од чл.21 тог Закона, усклађују са процентом раста трошкова живота и процентом раста, односно пада зараде. Сагласно одредби чл. 75 ст.1 истог Закона, уколико просечан износ пензије корисника у осигурању запослених исплаћено за предходну годину износи мање од 60% од износа просечне зараде без пореза и доприноса запослених на територији Републике у предходној години, пензије ће се ванредно усклађивати од 01.јануара текуће године, а проценат којим се обезбеђује да се износ просечне пензије за предходну годину корисника у осигурању запослених доведе на ниво од 60% просечне зараде без пореза и доприноса исплаћених у предходној години . Према ст. 2 тога члана Закона, ово ванредно усклађивање може се примењивати најдуже три године од дана почетка примене овог закона.

Према чл.79 ст.1 Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању послове обезбеђења и спровођења пензијског и инвалидског осигурања као и послове финансиског пословања који су били у надлежности Фонда за социјално осигурање војних осигураника на дан 01.01.2012.године преузеће Републички фонд за пензијско инвалидско осигурање. У ст. 3 истог члана је прописано да даном преузимања послова обезбеђења и спровођења пензијског и инвалидског осигурања из ст.1 Републики Фонд за пензијско и инвалидско осигурање преузеће имовину, обавезе и запослене од Фонда за социјално осигурање војних осигураника, у делу који се односи на послове Пензијског и инвалидског осигурања. Изузетно од ст.3 овога члана, преузимање се не односи на обавезе доспелих, а неизмирених новачних потраживања корисника војних пензија, по основу, делимичног усклађивања пензија и новчаних накнада, утврђених у чл.193 ст.2 Закона о Војсци Србије, а насталих до ступања на снагу овог закона, за које ће се средства обезбедити у буџету Републике Србије у складу са Законом и посебним актом Владе РС.

Чланом 2. Уредбе о обиму и начину преузимања имовине, обавеза и запослених у Фонду СОВО у Републички Фонд ПИО прописано је да Републички фонд ПИО сагласно Закону о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању преузима имовину, обавезе и запослене даном преузимања послова обезбеђивања и спровођења пензијског и инвалидског осигурања и послове финансиског пословања који су били у надлежности Фонда СОВО. Члан 1 наведене Уредбе и ставу 2 прописује да ће Републики фонд ПИО обављати административно техничке послове у вези са судским предметима по основу неизмирених новчаних потраживања војних корисника, насталих по основу делимичног усклађивања пензија.

Уставни суд РС у својој одлуци Уж.2666/2011 од 23.05.2012.године заузео је правни став према коме се положај војних пензионера почев од 01.01.2008. године не може разликовати од положаја осталих корисника пензија, када је реч о свим усклађивањима пензија и да има правног основа за ванредно усклађивање војних пензија.

Тужила је војни осигураник, носилац породичне пензије иза смрти покојног супруга.

Ценећи горе изнето, цитиране одредбе Закона, обавеза је туженог да усклађивање пензија војних осигураника врши по динамици и на начин утврђен Законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање па и за спорни период. Усклађивање пензија за 11,06% донето је 25.01.2008.године па је туженик био у обавези да војним пензионерима, који су ушли у систем цивилног пензијског и инвалидског осигурања усклади пензије за 11,6 %, па и тужилци, чија пензија је морала бити усклађена на исти начин, под истим условима и у истој висини као и пензије корисника у осигурању запослених. Тим пре што је тужени исплатио усклађене пензије цивилним пензионерима па и оним пензионерима чија пензија прелази 60% од просечне зараде у Републици Србији за 2007.годину.

Акт о ванредном усклађивању пензија од 25.01.2008.године није општи акт већ је акт техничко-спроведбеног карактера донет у поступку извршавања законом утврђених права и обавеза. Њиме се не одређују права и обавезе осигураника већ конкретни проценти усклађивања пензија на основу званичних статистичких података.

Туженик није ускладио пензију тужиљи по закону и тиме јој је причинио штету а која се састоји у разлици између исплаћене и припадајуће пензије. То је учино без законског основа и тиме тужиљи нанео штету за коју је одговоран сходно одредби чл.154 и 172 Закона о облигационим односима. Укупно неисплаћена пензија тужиљи за период од 01.01.2008. године до 31.12.2013.године износи 135.334,71 динара, применом новчане вредности бода од 9,40 динара. То из разлога што је Одлуком Министра одбране о усклађивању војних пензија за 2007. годину одређено да новчана вредност бода за обрачување пензија и других новчаних накнада корисника војних пензија од 01.01.2008.године износи 9,40 динара. Ова Одлука се односи на редовно усклађивање војних пензија а решење од 25.01.2008.године представља акт који се односи на ванредно усклађивање пензија.

Суд је тужиљи на име накнаде штете досудио износ од 84.785,41 динара са припадајућом каматом у појединачним месечним износима као у изреци пресуде под I и односи се на период 01.01.2010 -31.12.2012.године.

Потраживне тужиље за период од 01.01.2008.године до 31.12.2009.године у износу од 50.397,09 динара је застарело па је основан приговор застарелости који је истакао туженик.

Правни основ тужбеног захтева тужиље је накнада штете према одредби чл.154 и 172 Закона о облигационим односима.

У чл.376 Закона о облигационим односима је прописано да потраживање накнаде прузроковане штете застарела за три године од дана када је оштећени дознао за штету и за лице које је штету причинило. Осим наведеног пензија као износ увећања пензије, који се тужбом потражује, призната су тужиљи одлуком надлежног органа и представљају потраживања која се месечно исплаћују односно повремена потраживања. У том смислу ово потраживање застарела у року од три године од доспелости у смислу чл. 372 ст.1 Закона о облигационим односима.

Тужиљи је последња неусклађена пензија за децембар 2012. године исплаћена 20.01.2013. године па је потраживање тужиље у јануару 2010.године застарело за период 01.01.2008 до 31.12.2009. године. Тужба у овој правној ствари је поднета 21.01.2013.године па су протекли рокови из наведених одредби закона.

Из тих разлога суд је делимично одбио тужбени захтев тужиље, како је одлучено у ставу II изреко пресуде.

Сходно чл. 153 ст.2 ЗПП суд је тужиљи досудио трошкове поступка. Тужиља је имала следеће трошкове за састав тужбе 6.000,00 динара, састав поднеска о прецизирању тужбеног захтева 6.000,00 динара, трошкове вештачења

6000,00 динара , заступање тужиље на три одржана рочишта од стране адвоката по 7.500,00 динара, на два неодржана по 3.750,00 динара, таксу на тужбу 12.800,00 динара и таксу на пресуду 12.503,00 динара што укупно износи 76.013,00 динара. Суд је тужиљи признао у целости трошкове који се односе на састав тужбе и поднеска о прецизирању тужбеног захтева, трошкове вештачења и заступање тужиље на одржаним и неодржаним рочиштима. Трошкови таксе на тужбу и пресуду су признати према успеху тужиље у спору и то такса на тужбу у износу од 8.500,00 динара и на пресуду 7.863,00 динара, што све укупно износи 63.913,00 динара како је одлучено у ставу III изреке пресуде.

ОСНОВНИ СУД У УЖИЦУ , дана 05.02.2014.године 1 П.186/13

ПРАВНА ПОУКА: Против ове пресуде дозвољена је жалба Вишем суду у Ужицу у року од 8 дана од дана пријема пресуде а преко овог суда.